

יחסנו לפשעי האומה הגרמנית

א. האומות המאוחדות התכנסו אחרי המלחמה העולמית השנייה בעיר נירנברג והעמידו בית משפט משופטי ארבעת המדינות הגדולות: ארצות הברית, בריטניה, צרפת והסובייטים. השופטים דנו על אחת מעשרת הדברות שעברו הגרמנים כפרט וכציבור, והיא: לא תרצח! החלטתם היתה שכל חבר הנאצים בין שנתחברו בשוגג או במזיד היו שותפים לרציחה זו שעשו ושגרמו לאלפים ולמליונים אנשים נשים וטף למות והכריזו עליהם שהם חייבים בדין רוצח.

עון פשעם כנגד אחינו בני ישראל גדל מעל פשעיהם כנגד כל אומה ולשון. אין מלה בלשון בני אדם, ודיו בעט אין לבטא זאת. ולמה לשנות מה שידוע לכל, החורבן הנורא והאיום שעשו רבים מבני העם הגרמני לאחב"י בארצות אירופה? ועם כל זאת, אנחנו עם התורה, עם שהכריז לעולם בראשונה לא תרצח, לא הזמנו את הפושעים הגרמניים לדין, ולא העמדנו בית דין של גדולי ישראל לשפוט אותם על פי התורה, ולחתום גזר דינם על השריפה ועל החניקה על ההריגה ועל הסקילה ועל כל מיתות משונות שלא נשמעו ולא נזכרו בקרב המין האנושי.

אני פונה בזה להרבנות הראשית של מדינת ישראל לקיים כי מציון תצא תורה לקבל עדות ולישב לדון בבית הגדול משפט הפושעים הגרמניים על כל מה שעשו וגרמו לאחינו בני ישראל בגולה ומה דינם בעתיד, המותר לעשות עמהם ברית שלום וברית מסחר, ואם מותר לקבל מהם כסף כפרה על כל חטאותם ואשמותיהם.

אמת כי ישיבו לי חכמי הדור, שאין דנין דיני נפשות בזמן הזה מפני שאין לנו לא מקדש ולא כהן לא סנהדרין ולא סמוך, ואין לנו מי שבסמכותו להוציא משפט מות על הרשעים הארורים האלה. אכן שאול אשאל ממעלתם היתכן שיעבור הפשע האיום הזה מבלי כל תגובה מצדנו, מבלי פסק דין מעם ישראל? ההיסטוריה תרשום בתמיהה שישראלים שהיו בזמן החורבן אירופה לא הוציאו משפט כנגד רוצחיהם מפני חסרון בתי דינים ודיינים בישראל! דורות ישראל הבאים אחרינו יבושו ויכלמו בנו לנצח. האם שכחנו מאמר חז"ל: כל המאבד נפש אחת מישראל כאילו אבד עולם מלא? כמה עולמות חרבו והשחיתו הגרמנים הארורים האלה? אמת הדבר אין לנו סמוכים, אין לנו סנהדרין, אין לנו בית דין הגדול אבל הן יש לנו דינים; עוד יש דין בישראל, אף שאין עוד דין בישראל! וכבר אמרו חז"ל ארבע מיתות בטלו אבל דין ארבע מיתות לא בטלו.

ואעפ"י שנראה מהגמרא (סנהדרין מ"א) והתוס' (שם ס"ט ד"ה ולא) שבוה"ז לא זו בלבד שאין לנו כוח הוצאה לפועל של פס"ד אלא גם עצם הפס"ד אין

בכוחנו, מ"מ לא מצינו שאין יכולים לקבל עדות שיהא לזה דין קבלת עדות לכשנזכה בע"ה להקמת סנהדרין במקום אשר יבחר ה' (1). וכן יכול הבי"ד שבימינו לדון לפי עדויות שיגבה ובהתאם לדיני התורה ולהכריז על חיובם בדין של החייבים שרק מפאת חוסר התנאים הנחוצים להוצאת פס"ד דהיינו סנהדרין במקום המקדש לא יהא לזה אופי של פס"ד ממש.

ובאמת מוצאים אנו המצוה לדון החייב כמצוה בפני עצמה. לדעת הרמב"ן בסהמ"צ שלו (מצוה י"ג) תוכן מצות התורה המוטלת על כל ישראל, ובפרט על זקני העדה אלו הסנהדרין להביא הרוצח למשפט לדון בו אם הוא חייב או זכאי, לא לענות את דינו ולא להביא לידי הזדקן הדין. אבל להוציא הדין לפועל בהריגת הרוצח זה אינו מצד מצות עשיית הדין אלא מצד "ובערת הרע מקרבך". ואילו הרמב"ם (פ"ד מה' סנהדרין) כתב שעצם ההמתה היא מצות עשה על הבי"ד, וכל מחויב מיתת בי"ד שלא המיתו אותו בי"ד ביטלו מ"ע. הרי שגם ההוצאה לפועל של פס"ד היא ממצוות המוטלות על ביה"ד. נמצא שלכל הדעות מצוה היא לדון החייב ואין זה כרוך אם באפשרות להוציא הפס"ד לפועל או לא.

ומכאן אנו באים למסקנא שחובה עלינו גם בזה"ל לדון עד כמה שהיד מגעת, ולכל הפחות בקבלת העדות שנחשב לתחלת דין, שזה בידינו לעשות, מצוה וחובה עלינו לעשות זאת. ואעפ"י שאין בידי הבי"ד ולא בידי ממשלת ישראל להוציא לפועל ממש, אין אנו פטורים מלהכריז מהו עונש התורה, ומי הם האחראים

1) אם מועילה קבלת עדות שלא בפני כ"ג הדנים די"ג היא מחלוקת בין הרס"ג לרמב"ן (רמב"ן עה"ת דברים י"ז), שלרמב"ן צריך דוקא בפני הכ"ג כולם, ואילו לרס"ג מספיק קבלת עדות בפני ג'. אולם גם לרס"ג נראה ברור שדוקא כשהשלשה הם סמוכים והם מהסנהדרין היא שמועילה קבלת העדות בפניהם. כי מקורו של הרס"ג שלא נתפרש, נראה שהוא מסנהדרין (י"ז:): כל עיר שאין בה שנים לדבר ואחד לשמע אין מושיבים בת סנהדרין, שלפי פירש"י היינו שיודעים לשמע בשבעים לשון, ומצד מה שאמרו שם לעיל מזה שלא תהא בי"ד שומעת מפי המתורגמן שפירש"י שם שזהו עד מפי עד. ומכאן יוצא שאם יש שלשה מושיבין שם סנהדרין, והיינו משום שהם יקבלו העדות. אי"כ שמענו מזה שמספיק קבלת עדות בשלשה. והרמב"ן יפרש הגמרא כהרמב"ם לע"א (ר"מ פ"ה מסנהדרין ה"ה, וע"ע המאירי שם והערת הרב סופר). ומה שאמרו כל עיר היינו שאז מושיבים את הללו בסנהדרין כמבואר שם ברש"י (ד"ה שלישית) וכמובן גם מתוך הגמרא שאל"כ הרי יתכן לקחת שלשה מביני שפות ממקום אחר, ושמענו מזה שרק שלשה סמוכים מתוך הסנהדרין הוא שק"ע מועילה בפניהם. ונמצא שבזה"ל שאין סנהדרין סמוכים לא תתכן שום ק"ע. וכן מבואר לענין מודה בקנס שאין הודאת בע"ד הודאה אלא בפני בי"ד מומחים ולא קבלת עדות נחשבת קבלה אלא בפני בי"ד מומחים.

אכן כל הדין אינו שייך למעשה בני"ד. שהמדובר על גכרי, דהיינו בבניינח ובנה ההלכה שהם עצמם, מעמידים להם דיינים, או שישראל מעמידים להם משלהם וב"ג גידון בדיין אחד וכו' (עי' רמב"ם ה' מלכים), אי"כ בזה אין צריך לא לסנהדרין ולא לסמוכים ואין זה תלוי במקדש כלל ועיקר. אי"כ עיכוב מצד שאין לנו בי"ד בזה"ל לדי"ג אין, אולם מצוה לדון ודאי אין אלא בנמן בי"ד וכשהם במקום המקדש, שהרי משו"ז גלו מלשכת הגזית (סנהדרין מ"א).

למעשים על פי דין התורה. הלא המשפט לאלקים הוא, ואלקי ישראל חי לעד וקיים לנצח ואיננו תלוי בקיום הסנהדרין ולא באפשרות ההוצאה לפועל. לכן לדעתי יש חובה להוציא עליהם משפט אשר יוקיעם לשמצה ולדראון עולם. ופרסום משפט זה ברבים ירים קרן ישראל וקרן תורתו בעיני העמים.

ב. בענין השאלה שנתעוררה מה לעשות בהרצאת הגרמנים החפצים לשלם בעד חטאתם ולעשות שלום עם ישראל, העם והמדינה, אנו יכולים לומר כדלהלן: שלושה כתובים נאמרו בתורה בענין זה, האחד: ולא תקחו כופר לנפש רוצח. השני: לא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו, והשלישי: ולא רץ לא יכופר לדם אשר שופך בה כי אם בדם שופכו. ואמרינן במס' כתובות ל"ז: שאין ליקח כופר לא כשהרג בשוגג ולא כשהרג במזיד ושם איירו בישראל ואמרינן שלא חיישינן לאיבוד נשמה וכש"כ כאן ברוצחים הגרמניים ימ"ש בודאי אמרינן בין בשוגג בין במזיד אי אפשר להם לפדות עצמם בממון. ולא עוד אלא אפילו הגואל הדם בעצמו ג"כ אינו יכול לקבל כופר מאת הרוצח ואינו יכול לסלק עי"ז את עונש בית הדין. מפני שאין הבית דין יכול למחול שום עונש התורה, שאין הבית דין נותן העונש אלא התורה נותנת העונש, ואין הבי"ד יכול למחול עונש התורה (וראה בספרי מש"כ בדין זקן ממרא, סומא, וסורר ומורה שיש בהם צדדים לדין מחילה, ובכל אילו אינו אלא קודם גמר דין. והטעם מפני שהבאתם לדין תלוי בבעלים מיוחדים והם יכולים למחול. אבל בדבר שהבית דין צריך להביאו לפני הדין כמו ברוצח, דאמרינן שאם אין לו גואל הדם שהבי"ד מעמידין לו גואל הדם כלומר שהבאת הרוצח לפני המשפט אינה רק חובת גואל הדם אלא היא חובה על כל אחד מישראל, ומוטל על הבי"ד שכל רוצח יובא לפני המשפט. ועל כן אמרינן שלא מהני לא מחילת העונש, ואף לא מחילת הבי"ד קודם גמ"ד). וראה מש"כ הרמב"ם בפירוש המשניות במס' ערכין פ"א דלכן אמרינן היוצא ליהרג אין לו ערך, שאינו אלא בהרוגי בי"ד אבל הרוגי מלכות יש להם ערך מפני שהרוגי מלכות לא הוי כגברא קטילא מפני שהמלכות יכולה לחזור, אבל בי"ד אינו יכול לחזור מפני שדיניהם דין תורה. התורה ממיתה את מי שמחויב מיתה ולא הבית דין, הבי"ד אינם אלא המודיעים את משפט התורה עיי"ש. ולכן שפיר כתב הרמב"ם בפ"א מהל' רוצח נפש הלכה ד' וז"ל: ומוזהרין בית דין שלא ליקח כופר מן הרוצח ואפילו נתן כל ממון שבעולם ואפילו רצה גואל הדם לפטרו שאין נפשו של זה הנהרג קנין גואל הדם אלא קנין הקב"ה וכר' עכ"ל. דבר גדול השמיענו רבינו שהמת אין קנינו של גואל הדם, כלומר שלא נטעה על פי מה שכתב הרמב"ם בה"ב שם וז"ל כל הראוי לירושה הוא גואל הדם. ואם הוא ראוי לירושה היה אפשר לומר שגואל הדם שהוא יורשו של הנהרג, הוא יורש את האישיות של הנהרג עצמו גם כן. לכן משמיע לנו יסוד גדול שהחי יורש רק את רכוש המת אבל אינו יורש את המת עצמו. (ולכן אמרינן שהמת אסור בהנאה מפני שהוא נשאר קנינו של הקב"ה). ואף המת בעצמו לא עשה קנין בעצמו. מכל שכן שאין החי יורש עצם גופו של מת, ולכן אינו רשאי למכרו או להנות ממנו (עיינן בדין ניוול המת והנאת המת לצורך רפואה) אלא שהוא קנינו של הקב"ה. ולכן אין הרוצח יכול לפדות עצמו אלא בקבלת העונש והכפרה שכתובה בתורה. וחייב מיתה על מזיד וגלות על שוגג. וכל שאר פדיונות כספיים אינן פודים את הרוצח מעונשו.

וכשם שאמרינן שאין כופר במזיד לפדותו ממיתה כך אין כאן כופר בשוגג לפדותו מגלות. וכשם שלא מהני כופר אפילו לאחר שהוא כבר בעיר מקלטו, אלא שצריך להיות שם עד מות הכהן הגדול, ואפילו מקצת עונשו אינו נסדה בכופר כסף, כך במזיד אפילו אם כבר נהרגו הרבה מהם אבל נשארו עוד מהם שלא נהרגו אמרינן שלא מהני כופר על הנשארים. וכן כדין עיר הנדחת אמרינן שמיד שיש חלות עיר הנדחת על אותה העיר, אז אפילו אם הרגו אלו שעבדו ע"ז ולא נשארו אלא מיעוטם שלא עבדו לא אמרינן שנסתלק מהן דין עיר הנדחת ולא יענשו ורכושם לא ישרף אלא אמרינן שכל שחל דין עיר הנדחת על העיר, דין עיר הנדחת נשאר עליה כל זמן שלא הוציאו את המשפט כהלכתו על כל העיר. ולכן בנייד אם נסיק שהגרמנים כולם, העם והמדינה אשמו כנגד עם ישראל והם כולם בגדר רוצח או גורמים לרוצח, אז אמרינן שכל זמן שיש אפילו אחד מהם שלא קבל עונשו הן משפט מות והן מאסר, אמרינן שלא מהני כופר לשום אחד מהם ולא אמרינן שסגי לענוש אחדים מהם והנשארים יומרו בכופר:

לכן לקחת כופר על הנהרגים הללו יש איסור תורה, בין אם הרגו במזיד ובין אם הרגו בשוגג. ומקרא צווח ואמר: כי לא יכופר לדם אלא בדם שופכו. מובן הדבר שאין כפרה אחרת לכפר על דם הנרצח אלא דמו של רוצח. ואפילו אם אין כאן בית דין ואין דנין אותו ברוצח יש איסור לקחת כופר. מפני שמוכח בפירוש שהאיסור ליקח כופר אינו דוקא לאחר גמר דין אלא אפילו קודם גמר דין. ולא עוד אלא שהכופר שגואל הדם לוקח מן הרוצח בין קודם גמר דין או לאחר גמר דין לא מעלה ולא מוריד מה שנוגע להתחייבות הבייד לדון כל מי שמחויב מיתה במשפט הראוי לו. ובזה שגואל הדם עבר על לאו שלא תקחו כופר, עדיין אין הרוצח פוטר עצמו כלל. ושפיר י"ל שאם הרג בשוגג וגלה לעיר מקלט שהרוצח נפש בשגגה יכול לבקש הכופר בחזרה מאת גואל הדם והוא צריך לשלם לו מה שנטל ממנו.

ובכן יש איסור תורה לקחת כופר מאת הגרמנים בעד הנפשות שהרגו ושחטו וששרפו בין אם עשו במזיד ובין בשוגג כי הששת מליוני הרוגי ישראל שמסרו נפשם על קדושת השם המה כולם קנייני הקב"ה וידינו על תהי בם. ואף גואלי הדם אל יבקשו כופר מהם מפני שאין יכולים לקנות בו כפרתם ולפדות עצמם מעונשם.

ג. אמנם שאלה אחרת עומדת על הפרק. כאמור אין מקום לקבל שום תשלום מהם בתור כופר נפש ואין יכולת למחול שום דבר. תביעת נקמתנו חזקה כנגדם. ואע"ג שכתוב בתורה לא תקום ולא תטור, הלא כבר אמרינן במס' יומא כ"ג דבצערא דגופא ליכא איסור נקמה אפילו בישראל, ועיין מזה בהרמב"ם פ"ז מהל' דעות ע"ש. ולכן לנגד הגרמניים בודאי אין כאן שום איסור שיהיה לנו רגש נקמה וגם לעשות מעשה נקמה בודאי מותר, משום שאין לנו יותר צערא דגופא מהריגת ששת מליוני אחב"י, וצריכים אנו לנקום דמם השפוך. — אלא שיש לומר שאע"ג שאין לנו לקחת כופר על נפש הנרצח אבל מכל מקום הם צריכים לשלם מה שלקחו, גולו וחמסו מאחינו בני ישראל. דהא אפילו אם נידון אותם במיתה בהוראת שעה שהיא מותרת על פי הרמב"ם, ואין לך הוראת שעה גדולה מזו לדון אותם במיתה. אבל מכ"מ לא יהיו פטורין מלשלם דהא מיתה אינה פוטרת תשלומין

של שאר חובות שאינם בקשר הרציחה. ולכן בודאי יש לנו לעשות חשבון מרכושם של ישראל אשר גזלו הגרמנים ושאר הרוצחים על ידי הגרמנים והם צריכים לשלם בעד הגזילה אשר גזלו.

ויש לחדש כאן עוד דבר. דהנה הרמב"ם בפ"ה מהל' מלכים ה"ה כתב בדין מחיית עמלק שיש לנו למחות את זכרם וכן בז' עממין. ויש שם מחלוקת בין רבינו ובין הראב"ד אי אמרינן אם קיימו הז' עממין ועמלק השבע מצוות שמשלימין עמהן. לשיטת הרמב"ם משלימין עמהן כדאיתא בירושלמי מס' שביעית דשלשה איגרות שלח יהושע וכו' מי שרוצה להשלים ישלים, ויהושע בז' עממין קאירי עיי"ש בלח"מ. אבל לשיטת הראב"ד אין משלימין עמהם כלל. והנה לשיטת הראב"ד דין עמון ומואב גרוע מדין עמלק דהנה בדין עמון ומואב לכ"ע אין משלימין עמהן, אלא א"כ המה בקשו שלום בתחלה. אבל אין לנו חוב לשאול בשלומם, אלא אדרבא יש איסור לדרוש בשלומם וטובתם כל הימים.

ואם אין משלימין אז יש לנו ללחום בהם בין במלחמת מצוה ובין במלחמת רשות. אז רכושם הוא בגדר שלל מלחמה וכמון שכתב הרמב"ם (פ"ו ה"ד) ובוזוים כל ממונם. ואפילו בעמלק לא הביא הרמב"ם הפסוק "משור ועד שה" שרכושם של העמלקים אסור. והוא ודאי משום שבמלחמת שאול בעמלק היה ציווי מיוחד. אבל בעלמא אפילו בעמלק אין כאן איסור בשלל ואם ישראל כובשים מדינת עמלק או שלל עמלק מותר להנות מהם.

והנה בנידון שלנו נראה שמה שאנו נוטלים או מקבלים ממדינת גרמניה הוא בגדר שלל מלחמה. דהרי בני ישראל המה היו ג"כ בעליל במלחמה כנגד הגרמנים וכל מה שהם משלמים הוא בגדר תשלומין של נזקי מלחמה, והתשלומין הם בגדר שלל מלחמה משום שהם נכבשו על ידי האומות שנצחו אותם. וגם מדינת ישראל יש לחשבה בגדר כובש מדינת גרמניה²). מפני שיש שלשה גדרים של כיבוש: יש כיבוש על ידי מלחמה, ויש כיבוש על ידי השלמה, ויש כיבוש אפילו אם אין הכובש בפועל ממש על הארץ. ואבאר אותם אחת אל אחת.

הנה בירושלמי פ"ק דשבת משמע שיש כיבוש אפילו שלא על ידי מלחמה דהנה מזה שאנו מוכיחים דמלחמת מצוה מתחילין אפילו בשבת משום כיבוש ארץ ישראל, אנו למדין שכותבין אותו אפילו בשבת על ידי עכר"ם. וגם שם הטעם משום ישוב וכיבוש ארץ ישראל. ועיין מזה בספר אור חדש על ציון מהגאון רייניס וצ"ל שדין כיבוש רבים על ידי מלך נביא זרוב ישראל לא בעינן דוקא שתהיה על ידי מלחמה אלא אפילו על ידי שלום אמרינן שיש דין כיבוש, ודין ארץ ישראל על המדינה, אם הכיבוש נעשה בכיבוש רבים, ואם בזמן הכיבוש כבר נכבשה ארץ ישראל, כמבואר בהרמב"ם הל' תרומות שאינו נעשה ארץ ישראל אפילו בכיבוש רבים אלא דוקא אם כבר נכבשה ארץ ישראל בזמן הכיבוש.

(2) המושג "שלל" שייך אם הוא נושא אופי של קיחה מבלי התחשבות עם רצון הנותן ועם תנאיו. לא כן בנידון השלומים, שזה בא ע"י הסכם מרצון של הנותן ושנותנם לפי תנאיו, ומתנה עבור מה הוא נותן הסיצויים.

ובזה יוסבר לנו דבר חשוב. דהנה הרמב"ם מביא לדין מה דאמרינן. במס' ב"ב דף קכ"ב שעתידה ארץ ישראל להתחלק ל"ג חלקים ומלך המשיח יקח אחד מ"ג אחוזים. והנה הרמב"ם כתב אח"כ דכל מלך נוטל חצי הממון שלהם. ואח"כ בהלכה י' כתב שם בפ"ד כל הארץ שכובש הרי היא שלו ונותן לעבדיו ולאנשי המלחמה כפי מה שירצה וכו'. וקשה למה יגרע כוחו של מלך המשיח משאר מלכים שהם נוטלים מחצית מן הכל או כל מה שרוצה וכמו שכתב שכל הארץ היא שלו, והמלך המשיח אינו נוטל אלא אחד מ"ג חלקים. והנה אח"כ ראיתי בספר אחד שהביא הערה זו וכתב לתרץ שכיון שארץ ישראל תהיה קדושה על-ידי כל ישראל לע"ל לכן תהיה לה קדושת ארץ ישראל ככיבוש רבים. אבל בהלכה יו"ד איירי שהוא כובש בעצמו בלתי דעת כל ישראל, ואינו אלא כיבוש יחיד ולכן נוטל כולו מפני שאין כאן חלוקה בין ישראל, שלא נעשה ארץ ישראל ע"י"ש. ויש להוסיף שאפילו אם נעשה על ידי דעת כל ישראל לא נעשה כיבוש רבים בדין ארץ ישראל אלא דוקא אם כבר נכבשה ארץ ישראל אבל אם לא נכבשה ארץ ישראל, או אינו שייך בו דין ארץ ישראל ואינה בחלוקה.

אמנם כל זה אינו מספיק דהנה בפ"ו מהל' מלכים ה"ב כתב הרמב"ם וז"ל וצריך להתנות למלך עמהם שיקח חצי ממונם או הקרקעות ויניח כל המטלטלין או המטלטלין ויניח הקרקעות כפי מה שיתנה. עכ"ל. ובאמת מאין ידע רבינו תנאים הללו? ושנית קשה, הלא כאן משמע שרבינו סבר אם נטל ממונם או אינו נוטל אלא מחציתם, אבל אם נטל מטלטלין נוטל כולו וגם אם נוטל הקרקעות נוטל כולם, וא"כ ממון חשוב יותר מקרקעות ומניין לו זה? ועוד יש להקשות הא עכ"ח זה איירי בין בארץ ובין בחו"ל דהא זה איירי אפילו בז' עממין שאינו אלא בארץ ישראל ואם כפי מש"כ בספר הג"ל, הרי בארץ ישראל אינו נוטל מחצית אלא בחו"ל דוקא.

לכן י"ל דלעולם אין חילוק בין מלך המשיח לשאר מלך אלא שיש חילוק בין חלוקה לדין שלל, במקום שיש שלל אין חלוקה ובמקום שיש חלוקה אין שלל. והנה בדין חלוקת א"י אמרינן שהנשיא אינו שונה משאר בני אדם, ולכן כשכבש יהושע את הארץ ונתחלקה הארץ לא נטל יהושע חלק מיוחד. אע"ג שאמרינן שיהושע דין מלך היה לו, מכ"מ לא נטל חלק מיוחד, אלא שנתחלקה הארץ בשוה, והוא נטל חלקו בשבט אפרים. אלא שנטל שלשה חלקים מיוצאי מצרים ומבאי הארץ וגם חלק המרגלים, אבל לא נטל אחד מ"ג. מפני שאמרינן דבשעת חלוקת ארץ ישראל הכל נפל תחת דין חלוקה ולא תחת דין שלל מלחמה. אמנם במלחמת מדין היו חולקים השלל למחצית בין יוצאי צבא ובין כל העדה מפני שלא חל על מדין לא דין כיבוש ולא דין חלוקה אלא דין שלל מלחמה. והנה דין חלוקה לא היה אלא בפעם ראשונה בביאת מצרים. אבל בעליית עזרא לא היתה חלוקה אלא חזקה. ואע"ג שהיה דינה ככיבוש רבים. גם כיבוש סוריה לא נכנסה תחת דין חלוקת ארץ ישראל לכל שבט ושבט אלא תחת שלל מלחמה. ושפיר כתב הרדב"ז דדין שלל אינו אלא מדין דינא דמלכותא דינא ולא מדין תורה. משום דכדין תורה הוא רק בארץ ישראל, ושם אין אלא דין חלוקה. ולכן שפיר כתב רבינו בכל מלך שהוא נוטל מדין כיבוש שלל מלחמה לכן המחצית הביזה היא שלו וגם הארץ כולה היא שלו והוא נותן לעבדיו ולאנשי מלחמה מה שירצה משום שאין כאן חלוקה, וכל זה הוא מדינא

דמלכותא, — אבל לעתיד לבוא שעתידה ארץ ישראל שתתחלק לשבטים ולכן מן הדין היינו אומרים שאין למלך המשיח כלום יתר כפי שמגיע על חלקו בשבט יהודה כמו שלא בטל יהושע בעת החלוקה ראשונה. וכיון שכל המדינות שיכבוש יהיה עליהם דין ארץ ישראל מדין חלוקה ולא מדין כבוש לבד, לכן לא יהיה דין שלל מלחמה לע"ל כלל, אלא דין חלוקת ארץ ישראל. ולכן אנו צריכים לבוא לנבואת יחזקאל שהנשיא והוא מלך המשיח יקבל חלקו. ואילו היה הכיבוש לעתיד בגדר של מלחמה כי אז היה מקבל מדין מלך שהוא לוחם מלחמות ומנצח שמחצית הביזה היא שלו. אלא עכ"ח כמו שכתבנו שמדין חלוקה אינו נוטל כלום.

ולכן שפיר כתב רבינו בפ"ו ה"ב שהוא מתנה עמהם שיטול חצי ממונם או הקרקעות או כל המטלטלין, דהנה בהלכה א' כתב שמתנין עמהם לשלם מס ושיהיו עבדים ואם השלימו לשלם מס ושלא להיות עבדים או שקבלו העבדות ולא המס אין שומעין להם עד שיקבלו עליהם עבדות זמס. והנה אם נוטלים מהם הקרקעות שלהם והמטלטלין אז ממילא יהיה עליהם דין עבדות ובזה יהיה גם המס בכלל. אבל אם נוטלין רק ממונם אז אין כאן חלות עבדות כלל מפני שנטילת ממונם אינו עושה אותם עבדים, לכן בנטילת הממון אינו נופל עליהם אלא דין מס. ובדין מס אין נוטלים אלא מחצית ממונם. וע"כ אם אין נוטלים רק ממונם, אז יש להם לקבל עבדות מלבד המס. אמנם כ"ז אינו אלא דוקא אם הכיבוש נעשה על ידי שלום משום כל מה שנוטלים אינו בגדר שלל מלחמה אלא בגדר מס ועבדות, אבל אם אינם משלימין ולוחמים על הכיבוש אז נוטלים הכל ודו"ק.

הנה מצינו כיבוש ע"י מלחמה ושלא על ידי מלחמה וגם מצינו כיבוש שלישי כלומר שכובשים המדינה שאבדה במלחמה אבל אין מנשלים אותם מאדמתם. ולכן אנו יכולים לומר כי עם ישראל ניצח במלחמה כנגד הגרמנים מלבד עצם המלחמה שהשתתפו בה בני ישראל, הקמת מדינת ישראל היא הנצחון הגדול ביותר כנגד הגרמנים בזמנם ההשמדה שלהם. ולכן ודאי אנו יכולים ליטול מהם לבד מה שגזלו מאחינו בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם גם שלל מדין שלל מלחמה ואין בזה שום כפרה להם או פדיון נפש לאשמתם. וכמו בכל מלחמה בין ישראל לעמים שנופלים חללים מישראל ומכ"מ כשנוטלים שלל מלחמה אין הכוונה לומר שהשלל הוא בגדר פדיון על מה שהפילו חללים במחנה ישראל. לכן אין אני רואה שום איסור ליטול בתור שלל מלחמה ומכ"ש שאין איסור ליטול חזרה מה שגזלו מאת בני ישראל, אדרבא מצוה להציל כל דבר מיד העושק והרוצח שלא יהיה חוטא נשכר.

והנה בדין כריתת שלום אמרינן בעמון ומואב שאין דורשין שלומם וטובתם כל הימים אלא אם כן הם בקשו שלום. אבל שם לא היה אלא טעם "יען אשר לא קדמו אותם בלחם ובמים". אבל כאן בגרמנים הרי זה כמו שכבר כתבתי בספרי חוקת עולם חלק ראשון דף פא' שאסור לנו לעשות דמם של ששת מליוני נפשות ללעג ולקלס, ולמען כבוד בית ישראל אין לנו להשלים עמהם כל עוד נמצאים בחיים ובחברה הגרמנית מאלה שפעלו בזמן ממשלת הזדון של הנאצים. וראוי לנו לחוקק חוק שאין גרמני מדור זה יכול להיות אזרח ונתין מדינת ישראל, ושלא נכרות עמהם בשום אופן ברית שלום ואף לא ברית מסחר. ותהיה זאת

מצבת עולם וזכר וציון לנשמת הקדושים והטהורים. ולא עוד אלא שראוי לנו לעשות מצבה גדולה ונישאה בירושלים, ועליה תהא כתוב בעט ברזל החרם נגד מדינת גרמניה, כדי שהעולם ידע שלא ויתרנו על דמם של הקדושים ועל כבוד ישראל, עם סגולה ובנין הנצח של הקב"ה.